

Strona główna>Twoje prawa>Oskarżenia (postępowanie karne)

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [CS](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

czeski

Swipe to change

Oskarżenia (postępowanie karne)

Czechy

Zgodnie z konstytucją Republiki Czeskiej kary można nakładać tylko w zgodzie z prawem i w sposób przewidziany w odpowiednich przepisach. Te przepisy to kodeks karny, ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich i kodeks postępowania karnego, które regulują postępowanie karne oraz określają warunki korzystania z przysługujących ci praw i sposoby ich egzekwowania. W niniejszych arkuszach informacyjnych wyjaśniono, co się dzieje, gdy dana osoba jest podejrzana lub oskarżona o popełnienie przestępstwa. Informacje o wykroczeniach w ruchu drogowym, które zazwyczaj kończą się nałożeniem grzywny, można znaleźć w arkuszu informacyjnym 5. Jeśli padłeś ofiarą przestępstwa, pełną informację na temat przysługujących ci praw znajdziesz tutaj.

Przebieg procesu karnego

Poniżej przedstawiono charakterystykę zwykłych etapów procesu karnego.

1. Postępowanie przygotowawcze

Postępowanie przygotowawcze jest pierwszym etapem procesu karnego. Dzieli się ono na dwie części: czynności organów ścigania przed wszczęciem postępowania karnego, zwane postępowaniem sprawdzającym; oraz dochodzenie, część postępowania karnego od jego wszczęcia do momentu wniesienia aktu oskarżenia lub innego zakończenia postępowania (zob. [arkusz informacyjny 2](#) [#Podstránka_2](#)).

2. Wstępna kontrola oskarżenia

W ramach wstępnej kontroli sąd sprawdza, czy w postępowaniu przygotowawczym okoliczności sprawy zostały wszechstronnie wyjaśnione oraz czy oskarżenie stanowi odpowiednią podstawę do dalszego postępowania. Sąd sprawdza również, czy jest właściwy do rozpoznania sprawy.

3. Rozprawa główna

Jest to najważniejsza część procesu karnego. Podczas rozprawy głównej badany jest materiał dowodowy i wydawany wyrok w sprawie. Na tym etapie procesu karnego sąd przesłuchuje oskarżonego lub oskarżonych, wszystkich świadków oraz pokrzywdzonego lub pokrzywdzonych. Rozprawa główna odbywa się jawnie, ustnie i jest prowadzona w języku czeskim. Jeśli nie znasz języka czeskiego, masz prawo do skorzystania z pomocy tłumacza.

4. Postępowanie apelacyjne

Oskarżonemu, jego rodzinie, adwokatowi, prokuratorowi lub pokrzywdzonemu przysługuje prawo do wniesienia apelacji w ciągu 8 dni. W wypadku wniesienia apelacji sąd odwoławczy przeprowadza kontrolę wyroku sądu pierwszej instancji

Rola Komisji Europejskiej

Należy pamiętać, że Komisja Europejska nie bierze udziału w toczących się w państwach członkowskich postępowaniach karnych i w związku z tym nie może pomóc w składaniu skarg. Informacje na temat sposobu wnoszenia skarg oraz podmiotów, do których takie skargi można kierować, są zawarte w niniejszych arkuszach informacyjnych.

Aby uzyskać potrzebne informacje, proszę kliknąć na poniższe linki

1 – Uzyskanie porady prawnej

2 – Moje prawa w toku dochodzenia w sprawach karnych oraz przed wniesieniem sprawy do sądu

postępowanie sprawdzające;

dochodzenie;

tymczasowe aresztowanie;

postanowienie kończące postępowanie przygotowawcze, oskarżenie;

skrócone postępowanie przygotowawcze.

3 – Moje prawa w trakcie rozprawy

postępowanie sądowe;

kary, prawa pokrzywdzonego.

4 – Moje prawa po wydaniu wyroku przez sąd

5 – Wykroczenia w ruchu drogowym i inne wykroczenia

Ciekawe strony

[Czeskie Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

[Czeskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych](#)

[Czeska Izba Adwokacka](#)

[Informacje na temat praw człowieka](#)

[Informacje prawne dla wszystkich](#)

Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

1 – Uzyskanie porady prawnej

W poniższych arkuszach informacyjnych wyjaśniono, kiedy i w jakich okolicznościach przysługuje ci prawo do bycia reprezentowanym przez adwokata. Dowiesz się też, jak znaleźć adwokata oraz co zrobić, jeśli koszty z tytułu udziału adwokata przekraczają twoje możliwości finansowe. Znajdziesz tu również informacje o zakresie czynności, które w twoim imieniu podejmie adwokat.

Znalezienie adwokata

Obroncą w postępowaniu karnym może być wyłącznie adwokat wpisany na listę adwokatów prowadzoną przez [Czeską Izbę Adwokacką](#) (CIA).

Aby znaleźć obrońcę, skontaktuj się z [Czeską Izbą Adwokacką](#) (lub bezpośrednio z adwokatem wpisanym na listę <http://www.cak.cz/>).

Co się dzieje w sytuacji, gdy nie wskażę adwokata?

Jeśli nie wskażesz adwokata, musisz bronić się samodzielnie.

W pewnych sprawach istnieje obowiązek posiadania obrońcy. Jeśli nie wskażesz obrońcy w określonym terminie, obrońcę wyznaczy sąd. Musisz być reprezentowany przez obrońcę, kiedy:

zastosowano wobec ciebie tymczasowe aresztowanie lub pozostajesz pod obserwacją w placówce medycznej;

masz ograniczoną zdolność do czynności prawnych;

ukrywasz się przed wymiarem sprawiedliwości;

nie ukończyłeś 18. roku życia;

jesteś osobą niepełnosprawną lub upośledzoną umysłowo oraz istnieją wątpliwości, czy zdołasz prawidłowo bronić się samodzielnie;

grozi ci skazanie na karę pozbawienia wolności przekraczającą 5 lat;

jesteś osobą zatrzymaną i może przeciwko tobie zostać wszczęte postępowanie uproszczone;

prowadzone jest przeciwko tobie postępowanie mogące zakończyć się przymusowym skierowaniem na leczenie (z wyjątkiem leczenia odwykowego związanego z uzależnieniem od alkoholu);

postępowanie zawiera tzw. element zagraniczny.

Kto opłaca koszty z tytułu udziału adwokata?

Koszty czynności adwokackich pokrywa oskarżony. Jeśli adwokata wyznacza sąd, koszty obrony pokrywane są z budżetu państwa. Budżet państwa płaci również w przypadku, gdy przysługuje ci zwolnienie od kosztów sądowych.

Ile wynoszą opłaty za czynności adwokackie?

Wysokość opłat za czynności adwokackie określa umowa zawarta między tobą a obrońcą lub (w przypadku braku umowy) [ustawa w sprawie opłat za czynności adwokackie](#).

Kiedy przysługuje ci zwolnienie z kosztów obrony?

Jeśli nie dysponujesz wystarczającymi środkami na opłacenie kosztów obrony, przysługuje ci częściowe lub całkowite zwolnienie z kosztów (obie sytuacje nazywane są „zwolnieniem z kosztów obrony”). Wniosek o zwolnienie z kosztów rozpatruje sędzia lub prezes sądu w oparciu o informacje dotyczące twojej sytuacji finansowej. Wniosek musi być złożony w trakcie postępowania przygotowawczego za pośrednictwem prokuratury lub w trakcie postępowania sądowego.

Całkowite zwolnienie z kosztów obrony może ci przysługiwać nawet wtedy, gdy nie złożysz stosownego wniosku, o ile z dowodów wynika, że przemawiają za tym względy słuszności.

Ciekawe strony

[Ustawa w sprawie opłat za czynności adwokackie](#)

Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

2 – Moje prawa w toku dochodzenia w sprawach karnych oraz przed wniesieniem sprawy do sądu

Jakie są etapy dochodzenia?

Postępowanie przygotowawcze służy ustaleniu, czy doszło do popełnienia przestępstwa oraz kto jest jego ewentualnym sprawcą (etap postępowania sprawdzającego), a następnie zabezpieczeniu materiału dowodowego i przygotowaniu aktu oskarżenia celem wniesienia go do sądu (etap dochodzenia).

Postępowanie przygotowawcze prowadzi policja pod nadzorem prokuratora, który czuwa nad jego prawidłowym przebiegiem.

Niektóre czynności mogą być podejmowane wyłącznie przez prokuratora lub na podstawie jego postanowienia (m.in. zakończenie postępowania przygotowawczego), natomiast decydowanie o innych czynnościach (takich jak tymczasowe aresztowanie, zatrzymanie, przeszukanie, kontrola i utrwalanie treści rozmów telefonicznych) należy do kompetencji sędziego.

Aby dowiedzieć się więcej o etapach postępowania przesądowego, kliknij łącza poniżej.

[Postępowanie sprawdzające \(1\)](#)

[Dochodzenie \(2\)](#)

[Tymczasowe aresztowanie \(3\)](#)

[Postanowienie kończące postępowanie przygotowawcze, oskarżenie \(4\)](#)

[Skrócone postępowanie przygotowawcze \(5\)](#)

[Przed rozpoczęciem postępowania karnego – postępowanie sprawdzające \(1\)](#)

Jaki jest cel postępowania sprawdzającego?

Aby ustalić charakter przestępstwa oraz osobę sprawcy, policja może:

odbierać zeznania;

uzyskiwać opinie biegłych;

badać dokumenty;

poszukiwać przedmiotów oraz przeszukiwać miejsce popełnienia przestępstwa;

zakładać kartoteki policyjne, pobierać odciski palców, pozyskiwać wymiary ciała, przeszukiwać podejrzanych;

podejmować czynności nagłe;

zatrzymywać podejrzanych;

podejmować inne stosowne czynności dochodzeniowe.

Postępowanie sprawdzające kończy się postanowieniem o wszczęciu postępowania karnego wobec konkretnej osoby, bądź w inny sposób (umorzenie, tymczasowe zawieszenie, przekazanie sprawy do rozstrzygnięcia poza postępowaniem karnym).

Jaki jest czas trwania tego etapu?

Termin zakończenia postępowania sprawdzającego wynosi dwa miesiące, trzy miesiące lub sześć miesięcy, w zależności od wagi sprawy. Jeśli zakończenie postępowania sprawdzającego w danym terminie nie jest możliwe, prokurator, na podstawie pisemnego wniosku z uzasadnieniem, może zmienić lub przedłużyć ten termin.

Czego dowiem się o podejmowanych czynnościach?

Na tym etapie nie będziesz informowany o podejmowanych czynnościach, chyba że zostaniesz bezpośrednio objęty postępowaniem.

Czy otrzymam pomoc tłumacza, jeśli nie znam języka postępowania?

W razie zażądania od ciebie wyjaśnień określonych zdarzeń policja zapewni tłumacza, który ustnie przetłumaczy zadawane ci pytania oraz twoje odpowiedzi, a następnie pisemny protokół, który dostaniesz do podpisania.

Na jakim etapie mogę porozmawiać z adwokatem?

Adwokat może ci towarzyszyć podczas składania wyjaśnień. Udział adwokata w tym etapie nie jest obowiązkowy, zatem jeśli w toku postępowania sprawdzającego nie zdecydujesz się na kontakt z adwokatem, to nie zostanie on ci wyznaczony z urzędu. Możesz zwrócić się do adwokata o poradę prawną, lecz nie w kwestii sposobu odpowiedzi na już zadane pytanie. Tłumacza dla siebie i adwokata na tym etapie należy zapewnić we własnym zakresie.

Czy będzie się ode mnie żądać udzielenia informacji? Czy mam udzielić informacji?

Na tym etapie policja może zwrócić się do ciebie o wyjaśnienie okoliczności faktycznych, które bada. Twoim obowiązkiem jest udzielenie wyjaśnienia zgodnego z prawdą. Możesz odmówić udzielenia wyjaśnienia, którego treść może narazić cię (lub osobę z tobą spokrewnioną) na odpowiedzialność za przestępstwo. Możesz również odmówić złożenia wyjaśnienia, które doprowadziłoby do naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy.

Co się stanie, kiedy przekazane przeze mnie informacje będą działać na moją niekorzyść?

Przekazane przez ciebie informacje posłużą jedynie do podjęcia decyzji o ewentualnym wszczęciu postępowania karnego wobec konkretnej osoby w związku z popełnieniem konkretnego przestępstwa. W razie wszczęcia postępowania karnego wyjaśnienie, które złożyłeś, zostanie uznane za zeznanie świadka tylko w przypadku, gdy zostało złożone na wczesnym etapie i nie mogło zostać powtórzone później. Musi je również odebrać sędzia. W innym razie będziesz zmuszony złożyć zeznanie ponownie, na późniejszym etapie postępowania karnego (z zasady przed sądem).

Czy mogę skontaktować się z członkiem rodziny lub przyjacielem?

Możesz zażądać, by policja powiadomiła o twoim zatrzymaniu członka twojej rodziny lub przyjaciela, o ile nie zakłóci to przebiegu dochodzenia i nie przysporzy nadmiernych trudności.

Czy w razie potrzeby mogę zobaczyć się z lekarzem?

Policja zorganizuje badanie lekarskie i uzyska opinię lekarską o stanie twojego zdrowia podczas przesłuchania w toku postępowania sprawdzającego lub w trakcie zatrzymania. Zostaniesz natychmiast zwolniony, jeśli takie jest zalecenie lekarza, a w razie potrzeby policja zabierze cię do placówki medycznej.

Czy jeśli jestem obywatelem innego państwa, mogę skontaktować się z ambasadą?

Na każdym etapie postępowania karnego możesz zażądać kontaktu ze swoją ambasadą i odbycia rozmowy z jej przedstawicielem na osobności.

Mieszkam w innym państwie. Czy muszę być obecny podczas dochodzenia?

Sąd może nakazać przesłuchanie, zanim opuścisz kraj, jeśli jest to istotne dla sprawy i zapobiegnie utracie dowodów. Po skierowaniu wniosku do właściwych organów państwa, w którym zamieszkujesz, przesłuchanie może odbyć się również już po opuszczeniu przez ciebie kraju.

Czy mogę zostać odesłany do mojego kraju?

Nie na tym etapie.

Czy będę przebywać w areszcie, czy też zostanę zwolniony?

Jeśli twoja obecność jest konieczna, zostaniesz przekazany do dyspozycji sądu lub zatrzymany. W razie nieprzedstawienia zarzutów lub niewystąpienia z wnioskiem do sądu o wydanie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu w ciągu 48 godzin od zatrzymania, zostaniesz zwolniony.

Czy mogę opuścić kraj w trakcie dochodzenia?

Tak.

Czy zostaną pobrane moje odciski palców, próbki DNA (np. z włosów lub śliny) bądź płyny ustrojowe?

Jeżeli jest to niezbędne do ustalenia twojej tożsamości lub sprawdzenia, czy na twoim ciele nie ma śladów przestępstwa, bądź też na potrzeby materiału dowodowego, mogą zostać pobrane twoje odciski palców, próbki DNA, krwi, materiału biologicznego, przeprowadzone pomiary ciała, przeszukania lub podobne czynności.

Jeżeli będziesz stawiać fizyczny opór, może on zostać przełamany za zgodą prokuratora. Za odmowę poddania się wyżej wymienionym czynnościom grozi kara grzywny w wysokości do 50 000 CZK.

Jeżeli pozyskane w ten sposób informacje nie będą dłużej potrzebne w dalszym postępowaniu, ani na potrzeby zapobiegania przestępstwom, ich ścigania i wykrywania, to zostaną one zniszczone.

Czy mogę przyznać się do popełnienia wszystkich lub kilku zarzucanych czynów przed rozpoczęciem rozprawy?

Jeżeli twoje przyznanie się do winy nie budzi wątpliwości, może stanowić przesłankę wszczęcia postępowania karnego lub wydania postanowienia o postępowaniu uproszczonym.

Czy otrzymam informacje o świadkach zeznających przeciwko mnie oraz o innych dowodach?

Na tym etapie postępowania nie udziela się takich informacji.

Czy będą sprawdzane informacje o mnie w rejestrze karnym?

Tak, policja otrzyma stosowny wyciąg z rejestru karnego.

Rozpoczęcie postępowania karnego – dochodzenie (2)

Jaki jest cel tego etapu?

W toku dochodzenia policja szuka materiału dowodowego istotnego dla sprawy i bada go. Policja gromadzi materiał dowodowy zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść podejrzanego.

Jaki jest czas trwania dochodzenia?

Termin zamknięcia dochodzenia wynosi dwa miesiące, trzy miesiące lub sześć miesięcy, w zależności od wagi sprawy. Prokurator może przedłużyć ten termin na podstawie pisemnego wniosku policji zawierającego uzasadnienie. Jednakże w każdej sprawie prokurator musi przynajmniej raz w miesiącu sprawdzać przesłanki przedłużenia terminu.

Policja ma obowiązek bezzwłocznego działania. Jeśli zwłoka w czynnościach policji działa na twoją szkodę, możesz zwrócić się o rozwiązanie problemu do prokuratora. Jeżeli zwłoka spowodowana jest przez prokuratora, możesz zwrócić się o rozwiązanie problemu do prokuratora nadrzędnego.

Oskarżony może również dochodzić zadośćuczynienia za krzywdę doznaną na skutek zwłoki w postępowaniu, a także odszkodowania za szkody moralne. Wymierzając karę, sąd uwzględni wszelkie opóźnienia na tym etapie.

Czego dowiem się o podejmowanych czynnościach?

Doręczone zostanie ci postanowienie o wszczęciu postępowania karnego. Będzie ono zawierać opis czynu, o którego popełnienie jesteś podejrzewany, wraz z przytoczeniem podstawy prawnej i uzasadnieniem. W terminie trzech dni od doręczenia postanowienia możesz złożyć zażalenie, które rozpatrzy prokurator. Ty lub twój adwokat zostaniecie powiadomieni o czynnościach dochodzeniowych. Będzie ci przysługiwać prawo do uczestnictwa w tych czynnościach za pośrednictwem adwokata poprzez zadawanie pytań świadkom i wnoszenie dowodów w sprawie. Z uzasadnionych powodów podejrzanemu i jego adwokatowi można odmówić wglądu w akta sprawy w toku dochodzenia.

Czy otrzymam pomoc tłumacza, jeśli nie znam języka postępowania?

Jeżeli podczas przesłuchania w toku postępowania sprawdzającego okaże się, że nie mówisz w języku czeskim, otrzymasz pomoc tłumacza języka, który znasz, lub twojego języka ojczystego.

Pomoc tłumacza udzielana jest również w toku przesłuchania świadków. Na tym etapie policja zezwoli ci na udział w przesłuchaniu świadków oraz zadawanie pytań.

Na swój wniosek otrzymasz pisemne tłumaczenie postanowienia o wszczęciu postępowania karnego, postanowienia o tymczasowym aresztowaniu bądź postanowienia o warunkowym zawieszeniu postępowania karnego.

Na jakim etapie mogę porozmawiać z adwokatem?

Możesz kontaktować się ze swoim adwokatem bez ograniczeń, z zapewnieniem poufności tych rozmów. Na wniosek adwokata zostanie ci udzielona pomoc tłumacza. Adwokata można wybrać samodzielnie (zob. [📄 arkuś informacyjny 1](#)).

Czy będzie się ode mnie żądać udzielenia informacji? Czy mam udzielić informacji?

Masz prawo wyrazić swoją opinię o sprawie lub zachować milczenie.

Czy mogę wnieść sprzeciw wobec udziału funkcjonariusza policji prowadzącego przesłuchanie, prokuratora lub sędziego?

Można wnieść sprzeciw wobec udziału funkcjonariusza policji, prokuratora, a także protokolanta, kuratora, urzędnika sądowego, biegłego sądowego, tłumacza lub sędziego w razie przekonania o ich nieobiektywności – tj. w razie przekonania, że zachodzi konflikt interesów takiej osoby w przedmiotowej sprawie bądź konflikt interesów w związku z jakąkolwiek stroną lub jej pełnomocnikiem, który uniemożliwia podejmowanie bezstronnych decyzji.

Zasadniczo dana osoba jest również uznawana za nieobiektywną, jeżeli uczestniczyła już w postępowaniu, pełniąc inną funkcję procesową. Przykładowo sędzia nie może orzekać o winie i karze w sprawie, jeżeli w postępowaniu przygotowawczym wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu, kontroli i utrwalaaniu treści rozmów telefonicznych itp.

Pierwszą osobą rozstrzygającą sprzeciw jest osoba, wobec której został on wniesiony.

Jeżeli nie będziesz zadowolony z rozstrzygnięcia sprzeciwu, w terminie trzech dni możesz wnieść zażalenie, które zostanie rozpatrzone przez organ nadzórny. W postępowaniu karnym nie można wykonywać decyzji procesowych podjętych przez osobę uznaną za nieobiektywną.

Co się stanie, kiedy powiem coś, co mnie obciąża?

Wszystko, co powiesz, może zostać wykorzystane na twoją korzyść lub niekorzyść. Twoje zeznanie złożone na tym etapie postępowania może posłużyć jako dowód w sprawie.

Czy mogę skontaktować się z członkiem rodziny lub przyjacielem?

O tym, czy możesz skontaktować się z rodziną lub przyjacielem podczas przesłuchania w toku postępowania sprawdzającego, zatrzymania lub aresztowania, decyduje policja. Jeżeli przebywasz w areszcie śledczym, przysługuje ci prawo do korespondencji (ze względu na niebezpieczeństwo wywierania wpływu na świadków listy aresztantów są czytane przez Służbę Więzienną Republiki Czeskiej, a także przez prokuratora, który jest uprawniony do cenzurowania treści tych listów).

Jeżeli jesteś pozbawiony wolności, przysługuje Ci prawo do odwiedzin raz na dwa tygodnie, natomiast kiedy przebywasz w areszcie, ze względu na niebezpieczeństwo wywierania wpływu na świadków, odwiedziny odbywają się w obecności funkcjonariusza.

Czy w razie potrzeby mogę zobaczyć się z lekarzem?

Jeżeli przebywasz w areszcie śledczym, możesz zobaczyć się z lekarzem więziennym, który ma obowiązek zapewnienia ci należytej opieki lekarskiej. Osoby przesłuchiwane w toku postępowania sprawdzającego lub osoby zatrzymane, patrz [📄 #Podstránka_1 tutaj](#).

Czy jeśli jestem obywatelem innego państwa, mogę skontaktować się z ambasadą?

Tak, na każdym etapie postępowania. Każde spotkanie z urzędnikiem konsularnym jest poufne. Za zgodą aresztanta sąd powiadomi konsulat o jego tymczasowym aresztowaniu.

Mieszkam w innym państwie. Czy muszę być obecny podczas dochodzenia?

Twoja obecność w kraju podczas dochodzenia nie jest konieczna, jeżeli zostałeś przesłuchany w toku postępowania sprawdzającego i nie chcesz być obecny w toku dochodzenia. Jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo ucieczki, zostaniesz umieszczony w areszcie lub wypuszczony po złożeniu pisemnego przyrzeczenia, że stawisz się na wezwanie.

Czy mogę zostać odesłany do mojego kraju?

Tak, jeżeli zostaną spełnione warunki ekstradycji, doprowadzenia na potrzeby postępowania karnego lub odbycia kary w innym państwie i przepisy prawa nie wykluczają takiej procedury.

Czy mogę opuścić kraj w trakcie dochodzenia?

Tak, lecz musisz podać aktualny adres do korespondencji bądź pozostawać w kontakcie z organami odpowiedzialnymi za postępowanie karne. W przeciwnym razie możesz zostać tymczasowo aresztowany i umieszczony w areszcie śledczym.

Czy zostaną pobrane moje odciski palców, próbki DNA (np. z włosów lub śliny) bądź płyny ustrojowe? Czy zostaną poddany przeszukaniu?

Tak, jeśli to konieczne. Należy poddać się takim czynnościom na wezwanie.

Czy mój dom, siedziba firmy, samochód lub inne mienie mogą zostać przeszukane?

Tak, przeszukanie domu odbywa się na mocy nakazu wydanego przez sędziego. Przeszukanie innych lokali może odbyć się na mocy nakazu wydanego przez prokuratora lub policję.

Czy mogę przyznać się do popełnienia wszystkich lub kilku zarzucanych czynów przed rozpoczęciem rozprawy?

Tak, podczas przesłuchania przez policję w toku postępowania sprawdzającego.

Czy zarzuty mogą ulec zmianie przed rozpoczęciem postępowania przed sądem?

Nie, zmianie może ulec jedynie kwalifikacja prawna zarzucanego czynu. Aby można było zarzucić ci popełnienie innego czynu, wymagane jest nowe postanowienie o wszczęciu postępowania karnego.

Czy można postawić mi zarzut popełnienia przestępstwa, za które odpowiadam w innym państwie członkowskim?

Tak. Nie dotyczy to jednak sytuacji, gdy postępowanie karne w innym państwie członkowskim zakończyło się wydaniem wyroku, zostało zawieszone, zakończone ugodą lub jej zatwierdzeniem, bądź gdy zmieniono kwalifikację prawną czynu z przestępstwa na wykroczenie.

Czy uzyskam informacje o świadkach zeznających przeciwko mnie?

Ich tożsamość oraz treść zeznań możesz poznać z akt sprawy lub podczas ich przesłuchania w toku postępowania sprawdzającego, jeśli ty lub twój adwokat byliście na nim obecni. Tożsamość tajnych świadków nie zostanie ci ujawniona.

Czy uzyskam informacje o innych obciążających mnie dowodach ?

Tak, po udostępnieniu tobie i twojemu adwokatowi akt sprawy.

Czy będą sprawdzane informacje o mnie w rejestrze karnym?

Tak.

Tymczasowe aresztowanie (3)

Czy będę przebywać w areszcie, czy też zostanę zwolniony?

Do aresztu śledczego może trafić tylko osoba, której przedstawiono zarzuty.

Jeśli w ciągu 48 godzin od zatrzymania lub 24 godzin od aresztowania do sądu wpłynie wniosek o wydanie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, sąd postanowi, czy zatrzymać cię w areszcie.

Przesłanki tymczasowego aresztowania:

obawa, że będziesz próbował uniknąć postępowania karnego lub wykonania wyroku (aresztowanie w celu zapobieżenia ucieczce);

obawa, że będziesz utrudniał dochodzenie, m.in. poprzez wywieranie wpływu na świadków (aresztowanie z obawy matactwa);

obawa, że dokończysz popełnianie przestępstwo lub popełnisz nowe (aresztowanie prewencyjne).

Jeśli przesłanki tymczasowego aresztowania nie występują lub ustały, zostaniesz zwolniony na mocy postanowienia prokuratora.

Zwolnienie następuje także po upływie terminu tymczasowego aresztowania. Aresztowanie z obawy matactwa trwa nie dłużej niż 3 miesiące. Aresztowanie w celu zapobieżenia ucieczce lub areszt prewencyjny trwają nie dłużej niż jeden rok, kiedy zagrożenie karą wynosi do pięciu lat pozbawienia wolności; dwa lata przy zagrożeniu surowszą karą; trzy lata w przypadkach szczególnie ciężkich przestępstw; bądź cztery lata, kiedy przestępstwo zagrożone jest karą nadzwyczajną.

Jednakże podczas postępowania przygotowawczego stosuje się tylko jedną trzecią długości tych terminów, natomiast dwie trzecie są zarezerwowane dla postępowania przed sądem.

Przesłanki dalszego przetrzymywania w areszcie są rozpatrywane na bieżąco. Prokurator musi jednak wydać nowe postanowienie po upływie trzech miesięcy od aresztowania, 30 dni od wniesienia oskarżenia oraz zawsze po trzech miesiącach od uprawomocnienia się poprzedniego postanowienia.

Jak mogę zostać zwolniony z aresztu?

Możesz wnioskować o zwolnienie z aresztu w ciągu czternastu dni od uprawomocnienia się ostatniego postanowienia. Jeżeli jednak jesteś w stanie uzasadnić wniosek poprzez wskazanie istotnych powodów, możesz ubiegać się o zwolnienie w dowolnym czasie.

W przypadku aresztowania w celu zapobieżenia ucieczce bądź aresztowania prewencyjnego możesz wnioskować o zastąpienie go:

pisemnym przyrzeczeniem przestrzegania prawa i stawienia się w sądzie na wezwanie;

poręczeniem majątkowym (kaucją) w wysokości ustalonej przez sąd;

dozorem kuratorskim;

poręczeniem organizacji społecznej lub osoby godnej zaufania.

W sprawach o niektóre przestępstwa określone w ustawie zastąpienie aresztowania prewencyjnego poręczeniem majątkowym nie jest dopuszczalne.

Poręczenie majątkowe może wnieść osoba inna niż podejrzany.

Postanowienie kończące postępowanie przygotowawcze – oskarżenie (4)

Jaki jest cel tego etapu?

Etap ten kończy dochodzenie w sprawie, a prokurator decyduje o dalszym biegu postępowania:

czy przekazać sprawę innemu organowi;

czy umorzyć postępowanie karne;

czy warunkowo umorzyć postępowanie karne;

czy zatwierdzić ugodę; bądź też

wnieść oskarżenie do sądu.

Czego dowiem się o podejmowanych czynnościach?

Zostanie ci dostarczony odpis aktu oskarżenia lub postanowienia o innym sposobie zamknięcia dochodzenia. Przysługuje ci prawo złożenia zażalenia na postanowienie o:

przekazaniu sprawy innemu organowi;

zawieszeniu postępowania karnego;

warunkowym zawieszeniu postępowania karnego; oraz

o zawarciu ugody.

Zażalenie rozpatruje prokurator nadrzędny.

Czy otrzymam pomoc tłumacza, jeśli nie znam języka czeskiego?

Patrz [Rozpoczęcie postępowania karnego – dochodzenie \(2\)](#).

Na jakim etapie mogę porozmawiać z adwokatem?

Patrz [#Podstránka_2Rozpoczęcie postępowania karnego – dochodzenie \(2\)](#).

Czy będę przebywać w areszcie, czy też zostanę zwolniony?

Jeżeli utrzymują się przesłanki pozostawania w areszcie i nie upłynął termin tymczasowego aresztowania, wniesienie oskarżenia nie ma wpływu na czas trwania aresztowania.

Czy zarzuty mogą ulec zmianie przed rozprawą sądową?

Zarówno zarzuty, jak i postanowienie prokuratora na tym etapie muszą mieć podstawę faktyczną. Zmianie może jednak ulec kwalifikacja prawna zarzucanych czynów, jeśli prokurator uzna taką zmianę za właściwą.

Czy mogę zostać osądzony i skazany bez rozprawy?

W sprawach mniejszej wagi sędzia może wydać wyrok nakazowy zawierający rozstrzygnięcie o winie i karze bez przeprowadzania rozprawy.

Kary nakładane wyrokiem nakazowym:

kara pozbawienia wolności w zawieszeniu lub areszt domowy do jednego roku;

kara ograniczenia wolności;

zakaz wykonywania określonej działalności do 5 lat;
grzywna;
zakaz pobytu do 5 lat;
deportacja z zakazem wjazdu na terytorium kraju do 5 lat;
lub podobne kary.

W razie niewniesienia sprzeciwu w ciągu 8 dni od otrzymania wyroku nakazowego wyrok ten staje się prawomocny i podlega wykonaniu. W razie wniesienia sprzeciwu w terminie lub niemożności doręczenia wyroku nakazowego zostanie przeprowadzona rozprawa sądowa. Patrz [📄 arkusz informacyjny 3](#).

Czy uzyskam informacje o innych obciążających mnie dowodach?

Oskarżenie zawiera spis dowodów, które prokurator przeprowadzi podczas rozprawy. Dalsze dowody można znaleźć w aktach sprawy, bądź też mogą się one pojawić na rozprawie.

Czy będą sprawdzane informacje o mnie w rejestrze karnym?

Informacje takie są już włączone do akt sprawy.

Skrócone postępowanie przygotowawcze (5)

Cel tego etapu

Jeżeli podejrzany zostanie ujęty na gorącym uczynku przestępstwa, za które grozi mu kara poniżej trzech lat pozbawienia wolności, lub też jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że rozprawa odbędzie się w ciągu dwóch tygodni, dopuszcza się przeprowadzenie skróconego postępowania przygotowawczego. W takim postępowaniu policja powiadamia podejrzanego o przestępstwie, o którego popełnienie jest podejrzany, bez wszczęcia zwykłego postępowania karnego. Jeśli skrócone postępowanie przygotowawcze zakończy się w ciągu dwóch tygodni, prokurator może skierować do sądu wniosek o ukaranie sprawcy.

Czego dowiem się o podejmowanych czynnościach?

O szczegółach przestępstwa, o które jesteś podejrzany, dowiesz się najpóźniej na początku przesłuchania w toku postępowania sprawdzającego. Otrzymasz też pouczenie o przysługujących ci prawach.

Czy otrzymam pomoc tłumacza, jeśli nie znam języka postępowania?

Tak, będzie obecny tłumacz języka, w którym mówisz lub twojego języka ojczystego. Zostanie również przetłumaczony pisemny wniosek o ukaranie.

Na jakim etapie mogę rozmawiać z adwokatem?

Z wybranym przez siebie adwokatem możesz kontaktować się w dowolnym czasie. Jeżeli nie masz swojego adwokata, to w przypadku zatrzymania cię w areszcie po przesłuchaniu w toku postępowania sprawdzającego, sąd wyznaczy obrońcę z urzędu.

Czy będzie się ode mnie żądać udzielenia informacji? Czy mam udzielić informacji?

Patrz [Rozpoczęcie postępowania karnego – dochodzenie \(2\)](#).

Co się stanie, kiedy powiem coś, co mnie obciąża?

Możesz pogorszyć swoje położenie, a w rezultacie otrzymać wyrok skazujący.

Czy mogę skontaktować się z członkiem rodziny lub przyjacielem? Czy w razie potrzeby mogę zobaczyć się z lekarzem?

Patrz [Rozpoczęcie postępowania karnego – dochodzenie \(2\)](#).

Czy jeśli jestem obywatelem innego państwa, mogę skontaktować się z ambasadą?

Patrz [Rozpoczęcie postępowania karnego – dochodzenie \(2\)](#).

Mieszkam w innym państwie. Czy muszę być obecny podczas dochodzenia?

Jeżeli zostałeś zwolniony, twoja obecność nie jest konieczna. Warto jednak pozostawać w kontakcie z organami odpowiedzialnymi za postępowanie karne oraz podać aktualny adres do korespondencji, aby nieobecność nie została uznana za ucieczkę, która podlega karze.

Czy mogę zostać odesłany do mojego kraju?

Tak, jeśli tytułem kary sąd nakaże deportację.

Czy będę przebywał w areszcie, czy też zostanę zwolniony?

Jeśli zachodzą przesłanki tymczasowego aresztowania, zostaniesz umieszczony w areszcie. Patrz [Tymczasowe aresztowanie \(3\)](#).

Czy zostaną pobrane moje odciski palców, próbki DNA (np. z włosów lub śliny) bądź płyny ustrojowe? Czy mogą zostać przeprowadzone oględziny ciała?

Czy mój dom, siedziba firmy, samochód lub inne mienie mogą zostać przeszukane?

Patrz [📄 #Podstránka_2Rozpoczęcie postępowania karnego – dochodzenie \(2\)](#).

Czy mogę przyznać się do popełnienia wszystkich lub kilku zarzucanych czynów przed rozpoczęciem rozprawy?

Tak, podczas pierwszego przesłuchania w toku postępowania sprawdzającego bądź przed sądem w postępowaniu skróconym.

Czy zarzuty mogą ulec zmianie przed rozprawą sądową?

Nie można dodawać nowych faktów do treści zarzutów. Można jednak zmienić kwalifikację prawną zarzucanego czynu.

Czy można postawić mi zarzut popełnienia przestępstwa, za które odpowiadam w innym państwie członkowskim?

Patrz [Rozpoczęcie postępowania karnego – dochodzenie \(2\)](#). [📄 #Podstránka_2](#)

Czy uzyskam informacje o świadkach zeznających przeciwko mnie? Czy uzyskam informacje o innych obciążających mnie dowodach?

Tak, kiedy zostaną udostępnione akta sprawy (zwykle na początku postępowania skróconego) lub w toku postępowania sprawdzającego, o ile będziesz obecny trakcie jego przeprowadzania.

Czy będą sprawdzane informacje o mnie w rejestrze karnym?

Tak.

Ciekawe strony

[📄 Kodeks postępowania karnego](#)

[📄 Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

[📄 Informacje prawne dla każdego](#)

[📄 Kodeks karny](#)

[📄 Ustawa nr 273/2008 o policji Republiki Czeskiej](#)

[📄 Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych z 24.4.1963 r.](#)

[📄 Ustawa nr 101/2000 Zb. o ochronie danych osobowych](#)

Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

3 – Moje prawa w trakcie rozprawy

Niniejszy arkusz informacyjny zawiera opis praw procesowych.

Prawa podstawowe

W toku postępowania karnego masz prawo:

oczekiwać od organów odpowiedzialnych za postępowanie karne bezwzględnego działania oraz pełnego poszanowania twoich praw i podstawowych wolności;

żądać, aby organy odpowiedzialne za postępowanie karne prowadziły je w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości co do faktów istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia w sprawie. Organy te muszą z jednakową uwagą rozpatrywać dowody na twoją korzyść, jak i na twoją niekorzyść; otrzymać od organów odpowiedzialnych za postępowanie karne pouczenie o przysługujących ci prawach oraz mieć możliwość pełnego korzystania z tych praw;

wyrażać opinie o wszystkich zarzutach, jakie są ci stawiane oraz dowodach na ich poparcie;

odmówić składania zeznań;

przeglądać akta sprawy, pobierać wyciągi, sporządzać notatki oraz kopie na własny koszt;

uczestniczyć w rozpatrywaniu sprawy na rozprawie oraz na jawnych posiedzeniach w toku apelacji;

wygłosić mowę końcową podczas rozprawy oraz jawnego posiedzenia w toku apelacji, oraz przedstawić wniosek końcowy;

przedstawić okoliczności i dowody na swoją obronę;

składać wnioski (wnioski dowodowe i dotyczące metod podejmowania decyzji) oraz podania;

wnosić środki zaskarżenia (zwyczajne, tj. zażalenie; apelację, sprzeciw, a także nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. wniosek o wznowienie postępowania; skargę o naruszenie prawa; jak również kasację);

wybrać adwokata (jeżeli nie wybierzesz adwokata samodzielnie, może go wybrać członek rodziny lub inna zaangażowana osoba) oraz zasięgać jego porady nawet podczas czynności wykonywanych jednostronnie przez organ odpowiedzialny za postępowanie karne;

rozmawiać z adwokatem na osobności, jeżeli przebywasz w areszcie lub odbywasz karę pozbawienia wolności;

żądać obecności adwokata podczas przesłuchania oraz jego udziału w innych czynnościach prowadzonych w ramach postępowania przygotowawczego;

posługiwać się językiem ojczystym lub innym językiem przed organami odpowiedzialnymi za postępowanie karne, o ile zgłosisz nieznaną sobie języka czeskiego.

Postępowanie sądowe

Wstępna kontrola oskarżenia

W przypadku wniesienia aktu oskarżenia przewodniczący składu sędziowskiego stwierdza, czy zachodzi konieczność wstępnej kontroli oskarżenia, czy też można zarządzić rozprawę.

Wynikiem wstępnej kontroli oskarżenia może być postanowienie sądu o:

przekazaniu sprawy do rozstrzygnięcia o właściwości;

przekazaniu sprawy innemu organowi (jeśli czyn nie wyczerpuje znamion przestępstwa, a przypuszczalnie stanowi wykroczenie itp.);

umorzeniu postępowania karnego;

zawieszeniu postępowania karnego;

zwrocie sprawy prokuratorowi w celu przeprowadzenia dalszego dochodzenia;

warunkowym zawieszeniu postępowania karnego lub zatwierdzeniu ugody.

Gdzie odbędzie się rozprawa?

Zależnie od wagi przestępstwa, rozprawa przed sądem pierwszej instancji może odbyć się w sądzie rejonowym lub okręgowym właściwym dla miejsca popełnienia przestępstwa, miejsca stałego pobytu oskarżonego lub miejsca wykrycia przestępstwa.

Czy rozprawa będzie jawna?

Tak, rozprawa jest jawna. Jednak w niektórych sprawach sąd może wyłączyć jawność rozprawy.

Kto orzeka w sprawie?

W sprawie orzeka skład sędziowski lub jeden sędzia.

Czy mogę zgłosić sprzeciw wobec udziału sędziego?

Tak, zob. [arkusz informacyjny 2](#).

Czy zarzuty mogą ulec zmianie przed rozprawą sądową?

Rozprawa odbywa się w celu orzeczenia co do czynu opisanego w akcie oskarżenia. Jeżeli jednak okaże się, że dopuściłeś się również innych czynów, to w toku wstępnej kontroli oskarżenia bądź na końcu rozprawy może zapaść decyzja o zwrocie sprawy prokuratorowi celem przeprowadzenia dalszego dochodzenia.

Zmieniony akt oskarżenia zawierać będzie nowe zarzuty. Sąd decyduje o surowszym bądź łagodniejszym – niż żąda prokurator – wymiarze kary za czyn, za który jesteś sądzony.

Czy mogę przyznać się do popełnienia wszystkich lub kilku zarzucanych czynów podczas rozprawy?

Jeżeli przyznasz się do winy, sąd przeprowadzi dalsze badanie i ocenę dowodów od świadków zeznających na twoją korzyść.

Jakie prawa przysługują mi podczas rozprawy?

Patrz [„prawa podstawowe”](#) na początku niniejszego arkusza informacyjnego. Dalsze szczególne prawa dotyczą konkretnych sytuacji procesowych.

Czy muszę być obecny podczas rozprawy? Czy rozprawa może odbyć się beze mnie?

Rozprawa może odbyć się bez twojej obecności, chyba że:

pozostajesz w areszcie;

odbywasz karę pozbawienia wolności;

sprawa dotyczy przestępstwa zagrożonego karą powyżej 5 lat pozbawienia wolności. Jednakże twoja obecność nie jest konieczna nawet w tego typu sprawach, jeśli zwrócisz się do sądu o przeprowadzenie rozprawy bez twojej obecności.

W sprawach, w których wymagana jest obrona (patrz [arkusz informacyjny 1](#)), rozprawa nie może odbyć się bez obecności adwokata obrony.

Jeśli mieszkam w innym państwie, to czy mogę uczestniczyć w rozprawie za pośrednictwem wideokonferencji?

Taki udział w rozprawie nie jest możliwy.

Czy będę obecny podczas całej rozprawy?

Musisz być obecny podczas całej rozprawy. Podczas czynności przeprowadzanych poza rozprawą twoja obecność nie jest wymagana, masz jednak prawo uczestniczyć w tych czynnościach osobiście lub przez adwokata.

Czy otrzymam pomoc tłumacza, jeśli nie rozumiem, co się dzieje?

Tak, zob. „[prawa podstawowe](#)” na początku niniejszego arkusza informacyjnego.

Czy muszę mieć adwokata? Czy otrzymam pomoc obrońcy z urzędu? Czy mogę zmienić adwokata?

Kodeks postępowania karnego wyszczególnia sprawy, w których obrona jest obowiązkowa. Patrz [arkusz informacyjny 1](#).

Czy mogę, bądź też muszę zabierać głos na rozprawie?

Podczas rozprawy masz prawo do obrony, tj. do obrony samodzielnej bądź przez adwokata. W toku całej rozprawy sąd pozwoli tobie lub twojemu adwokatowi wyrazić opinię o podejmowanych czynnościach procesowych. Nie musisz korzystać z prawa do obrony i możesz odmówić składania wyjaśnień.

Jaki są skutki zatajenia prawdy podczas rozprawy?

Jako oskarżony nie masz obowiązku mówienia prawdy przed sądem. Jeżeli jednak umyślnie przeinaczysz fakty w celu obciążenia odpowiedzialnością karną innej osoby, możesz później odpowiadać za oszczerstwo.

Jakie prawa przysługują mi w związku z obciążającymi mnie dowodami?

Masz prawo do wyrażenia opinii o materiale dowodowym oraz wnoszenia dodatkowych dowodów, bądź dowodów na poparcie obrony. Podczas mowy końcowej będziesz miał sposobność wyrażenia opinii o materiale dowodowym po zbadaniu każdego dowodu z osobna.

Jakie dowody mogę przedstawić we własnym zakresie? Na jakich warunkach?

Oprócz złożenia wyjaśnień możesz wnioskować o przeprowadzenie dowodów mogących doprowadzić do twojego uniewinnienia lub zmniejszenia winy, w tym np. o powołanie świadków, obalenie dowodów, okazanie, rekonstrukcję zdarzeń, opinie biegłych, dowody z dokumentów, przeszukanie itp. Masz prawo składać do sądu takie wnioski dowodowe. Sąd decyduje o przeprowadzeniu stosownych dowodów. Po zakończeniu postępowania dowodowego przez przewodniczącego sądu orzekającego nie można wnosić dalszych wniosków dowodowych na rozprawie.

Czy mogę skorzystać z usług prywatnego detektywa w celu uzyskania materiału dowodowego?

Korzystanie z usług prywatnego detektywa jest dopuszczalne. Abyś jednak mógł wykorzystać na rozprawie zgromadzony przez detektywa materiał dowodowy, musi on zostać zgromadzony zgodnie z prawem. Prywatny detektyw nie może wywierać wpływu na świadków.

Czy mogę prosić świadków o zeznawanie na moją korzyść?

Jeśli uważasz, że dana osoba będzie zeznawać na twoją korzyść, możesz wnieść o jej przesłuchanie. Nie możesz jednak wywierać wpływu na świadków.

Czy informacje o mnie z rejestru karnego będą brane pod uwagę?

Informacje z rejestru karnego o oskarżonym mogą zostać uwzględnione podczas orzekania w sprawie, o ile uprzednie skazanie nie uległo zatarciu.

Co nastąpi na końcu rozprawy?

Rozprawa może zakończyć się następująco:

- zwrotem sprawy prokuratorowi w celu przeprowadzenia dalszego dochodzenia;
- przekazaniem sprawy właściwym organom, jeśli czyn nie wyczerpuje znamion przestępstwa, a może stanowić wykroczenie. Wówczas może nastąpić umorzenie postępowania karnego;
- warunkowym umorzeniem postępowania karnego bądź zatwierdzeniem ugody;
- wyrokiem skazującym lub uniewinniającym wydanym przez sąd.

Kary, prawa pokrzywdzonego

Jaką karę mogę dostać?

W kodeksie karnym przewidziano następujące kary za popełnienie przestępstwa:

- karę pozbawienia wolności, o ile ustawa nie stanowi inaczej, bez warunkowego zawieszenia wykonania, z warunkowym zawieszeniem wykonania lub z warunkowym zawieszeniem wykonania pod nadzorem. Możliwe jest również orzeczenie kary nadzwyczajnej. Jest to kara od dwudziestu do trzydziestu lat pozbawienia wolności albo kara dożywotniego pozbawienia wolności;
- areszt domowy;
- karę ograniczenia wolności;
- przepadek korzyści majątkowych;
- karę grzywny;
- przepadek przedmiotów lub innego mienia;
- zakaz wykonywania określonej działalności;
- zakaz pobytu;
- zakaz wstępu na imprezy sportowe, kulturalne i inne imprezy publiczne;
- ustratę tytułów honorowych lub odznaczeń;
- ustratę stopnia wojskowego;
- deportację.

Jaka rolę pełni ofiara (pokrzywdzony) w trakcie rozprawy?

Ofiara, czyli osoba, która poniosła obrażenia cielesne, doznała szkody majątkowej, osobistej lub innej szkody będącej wynikiem przestępstwa, ma prawo do: bicia reprezentowaną przez pełnomocnika; jeśli ofiara wykaże, że nie posiada dostatecznych środków pieniężnych, może zostać jej udzielona bezpłatna pomoc prawna przez obrońcę z urzędu;

- składania dalszych wniosków dowodowych;
- wglądu do akt sprawy;
- uczestnictwa w rozprawie oraz w jawnym posiedzeniu w toku apelacji;
- wyrażenia opinii o sprawie przed zakończeniem rozprawy;
- jeśli zgodnie z przepisami prawa ofiara jest uprawniona do uzyskania odszkodowania, a zapadnie wyrok skazujący, to ofiara może zwrócić się do sądu o nałożenie na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody. Taki wniosek należy złożyć najpóźniej przed rozpoczęciem postępowania dowodowego na rozprawie;
- jeżeli ofercie grozi potencjalne niebezpieczeństwo ze strony oskarżonego lub skazanego, który znajdzie się na wolności, ofiara ma prawo żądać aktualnych informacji o zwolnieniu bądź ucieczce oskarżonego lub podobnych okolicznościach.

Ciekawe strony

[Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

 [Prawo karne dla każdego](#)

 [Pomoc dla ofiar przestępstw](#)

Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

4 – Moje prawa po wydaniu wyroku przez sąd

Czy mogę wnieść apelację?

Tak, możesz wnieść apelację od wyroku w sprawie, jeżeli doszło do błędów w ustaleniach mających bezpośredni związek z osobą oskarżonego. Możliwe jest zaskarżenie samego rozstrzygnięcia o winie, karze lub zasądzzonego odszkodowania, bądź też wszystkich ustaleń sądu pierwszej instancji. Apelację należy wnieść:

w formie pisemnej;

do sądu, który wydał wyrok;

w terminie ośmiu dni od doręczenia odpisu wyroku (jeżeli jest on doręczany zarówno oskarżonemu, jak i adwokatowi obrony, bieg terminu liczy się od ostatniego doręczenia).

W apelacji należy wyraźnie wskazać, których aspektów wyroku dotyczy zaskarżenie, oraz konkretne uchybienia w wyroku lub poprzedzającym go postępowaniu. Apelację można również wnieść bez wskazania konkretnych podstaw, składając wniosek do przewodniczącego składu orzekającego sądu pierwszej instancji, zwracając się jednocześnie o przedłużenie terminu podania konkretnych podstaw apelacji.

Jakie są podstawy apelacji?

Podstawę wniesienia apelacji stanowią błędy w zawartych w wyroku ustaleniach mających bezpośredni związek z osobą oskarżonego bądź nieuwzględnienie danego ustalenia w wyroku. Podstawą wniesienia apelacji mogą być również nowe okoliczności faktyczne i dowody.

Co dzieje się po wniesieniu apelacji?

Do czasu wydania orzeczenia przez sąd odwoławczy wyrok nie jest prawomocny i nie podlega wykonaniu. Jeżeli przebywałeś w areszcie, to nie zostaniesz automatycznie zwolniony tylko dlatego, że złożyłeś apelację.

Jak przebiega rozprawa apelacyjna?

Sąd pierwszej instancji bada, czy twoja apelacja zawiera wszystkie wymagane informacje. Jeśli sąd stwierdzi braki, wzywa ciebie i twojego adwokata do ich usunięcia w terminie pięciu dni (ośmiu dni, jeśli nie masz adwokata, przy czym wówczas przewodniczący składu przekaże instrukcje bezpośrednio tobie). Odpis apelacji wraz z uzasadnieniem doręcza się pozostałym stronom postępowania, a całość akt sprawy trafia do sądu odwoławczego.

Sąd okręgowy wyższej instancji rozpoznaje apelację od wyroku sądu rejonowego, a Sąd Najwyższy rozpoznaje apelację od wyroku sądu okręgowego.

Po rozpoczęciu postępowania przed sądem odwoławczym przedstawia się treść zaskarżonego wyroku oraz sprawozdanie z przebiegu sprawy.

Następnie oskarżony przedstawia wniosek apelacyjny wraz z uzasadnieniem. W przypadku nieobecności oskarżonego i obrońcy wniosek apelacyjny przedstawia przewodniczący składu orzekającego.

Dalej prokurator oraz każda osoba, której bezpośrednio dotyczy orzeczenie sądu odwoławczego, prezentuje swoje argumenty.

Po złożeniu wniosków stron sąd odwoławczy bada materiał dowodowy konieczny do rozstrzygnięcia apelacji, bacząc przy tym, aby przegląd dowodów nie był aż tak szeroki, żeby powielać pracę wykonaną uprzednio przez sąd pierwszej instancji.

Sąd odwoławczy może:

odrzuć apelację (jeśli jest bezzasadna, wniesiona po upływie terminu, wniesiona przez osobę nieuprawnioną lub z podobnych przyczyn). Odrzucenie apelacji następuje zawsze na posiedzeniu jawnym;

odrzuć apelację (jeśli jej treść nie spełnia wymogów apelacji);

zawiesić postępowanie karne;

uchylić zaskarżony wyrok w całości lub części; lub

postanowić o poddaniu sprawy pod rozstrzygnięcie w przedmiocie właściwości sądu;

przekazać sprawę innemu organowi;

umorzyć postępowanie karne (jeżeli powinien był to zrobić sąd pierwszej instancji);

zawiesić postępowanie karne (jeżeli powinien był to zrobić sąd pierwszej instancji);

Może również uchylić zaskarżony wyrok z powodu istotnych uchybień w postępowaniu:

uchybień co do wyroku (niejednoznaczność, niekompletne ustalenia w sprawie);

zastrzeżeń co do dokładności ustaleń w sprawie lub konieczności powtórzenia postępowania dowodowego;

naruszenia przepisów kodeksu karnego;

niewspółmierności kary;

nieprawidłowego rozstrzygnięcia na rzecz ofiary.

Po uchyleniu wyroku sąd odwoławczy:

przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji; albo

wydaje wyrok w sprawie na rozprawie jawnej; albo

umarza postępowanie karne.

Co się dzieje w razie niepowodzenia apelacji?

Sąd odwoławczy nie może wydać orzeczenia pogarszającego twoją sytuację, chyba że apelację wniósł prokurator.

Kiedy wyrok skazujący staje się prawomocny?

W przypadku gdy sąd odwoławczy nie przekaże sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji, jego orzeczenie kończy postępowanie w sprawie i staje się prawomocne z chwilą ogłoszenia. Również wyrok sądu pierwszej instancji staje się prawomocny, o ile apelacja nie zostanie wniesiona w przepisany terminie.

Po uprawomocnieniu się wyroku możesz:

wnieść kasację;

zwrócić się z wnioskiem do Ministra Sprawiedliwości o wniesienie skargi na naruszenie prawa do Sądu Najwyższego;

wnieść o wznowienie postępowania.

Czy w razie zmiany pierwszego orzeczenia otrzymam odszkodowanie?

Można zwrócić się z wnioskiem do Ministra Sprawiedliwości o odszkodowanie na podstawie [§ 103 ustawy o szkodach wyrządzonych przez organy publiczne](#).

Czy w razie powodzenia apelacji w rejestrze karnym będzie figurować wpis o wyroku skazującym?

Wyrok skazujący trafia do rejestru dopiero po uprawomocnieniu się wyroku. Po uprawomocnieniu się wyroku skazującego w rejestrze skazanych zamieszcza się stosowny wpis. Jeśli powiedzie się nadzwyczajny środek zaskarżenia, wpis jest usuwany z rejestru.

Mieszkam w innym państwie członkowskim. Czy po zakończeniu procesu mogę zostać odesłany do państwa pochodzenia?

Tak, możesz zostać odesłany do swojego kraju w celu odbycia kary, jeśli do końca kary pozostały nie mniej niż 4 miesiące.

Właściwy organ danego państwa musi wystąpić o ekstradycję, przy czym ekstradycja powinna przebiegać z poszanowaniem norm i obowiązków określonych w konstytucji oraz umowach międzynarodowych w zakresie praw człowieka i podstawowych wolności.

Sąd może również nakazać ekstradycję oskarżonego w wyroku skazującym.

Czy mogę zaskarżyć orzeczenie o odesłaniu mnie do państwa pochodzenia?

Możesz zaskarżyć orzeczenie po doręczeniu wezwania do odbycia kary. Możesz odwołać się od ekstradycji.

Czy jeśli zostałem skazany, to mogę być sądzony ponownie za to samo przestępstwo?

Nie, nawet w innych państwach członkowskich, chyba że udzielono zgody na wznowienie postępowania.

Czy informacja o oskarżeniu lub skazaniu pojawi się w moim rejestrze karnym?

Tak, rejestr karny zawiera wpisy o wyrokach skazujących. Informacje do rejestru dostarczają sądy. Informacje są przechowywane w rejestrze przez sto lat od daty urodzenia skazanego.

W razie uchylecia wyroku skazującego nie pojawi się wpis w rejestrze karnym. Wyciąg z rejestru karnego uzyskuje się na wniosek. Zatarcie skazania następuje po upływie terminów określonych w ustawie, minimum jednego roku i maksimum piętnastu lat od wykonania kary, zależnie od jej wymiaru.

Informacje w rejestrze przechowuje się niezależnie od zgody skazanego.

Czy mogę sprzeciwić się przechowywaniu takiej informacji?

Możesz wnieść skargę administracyjną do Sądu Miejskiego w Pradze.

Ciekawe strony

[Prawo karne dla każdego](#)

[Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

5 – Wykroczenia w ruchu drogowym i inne wykroczenia

Zgodnie z [§ 103 ustawy o wykroczeniach](#) za „wykroczenie” uznaje się zachowanie naruszające interes społeczny lub mu zagrażające, które jako takie zostało określone w tej lub w innych ustawach.

Powyższe definicje zawarte są w ustawie o wykroczeniach i [§ 103 kodeksie postępowania administracyjnego](#) i są stosowane w postępowaniach w sprawie wykroczeń.

Jak traktowane są wykroczenia związane z przekroczeniem prędkości i parkowaniem oraz inne podobne wykroczenia?

Postępowania w sprawie wykroczeń w ruchu drogowym prowadzą urzędy gminy (miasta).

Poniżej opisano pewne wykroczenia i kary, które za ich popełnienie mogą nałożyć urzędy gminy:

wykroczenia związane z przekroczeniem prędkości kończą się zazwyczaj nałożeniem kary grzywny w wysokości od 1 000 CZK do 10 000 CZK, w zależności od wagi wykroczenia. Może być również nałożony zakaz prowadzenia pojazdów przez okres od jednego miesiąca do jednego roku;

inne wykroczenia w ruchu drogowym zagrożone są karą grzywny, w zależności od stopnia wykroczenia, w wysokości od 1 500 CZK do 10 000 CZK i możliwym nałożeniem zakazu prowadzenia pojazdów przez okres do jednego roku;

naruszenie [§ 103 ustawy o ruchu drogowym](#) przez spowodowanie wypadku, w wyniku którego inna osoba poniosła śmierć lub uszczerbek na zdrowiu,

zagrożone jest karą grzywny w wysokości od 25 000 CZK do 50 000 CZK oraz nałożeniem zakazu prowadzenia pojazdów przez okres od jednego roku do dwóch lat.

Jak przebiega postępowanie w sprawach o wykroczenia?

Postępowanie mandatowe

Postępowanie to dotyczy mniej poważnych wykroczeń, co do popełnienia których nie zachodzą wątpliwości i w których nie wystarcza pouczenie. Jeśli chcesz zapłacić grzywnę w niższej kwocie, przedstawiciel organu nadzorującego ruch (lub funkcjonariusz policji) może nałożyć na ciebie grzywnę w postaci mandatu karnego bezpośrednio na miejscu zdarzenia.

Postępowanie zwyczajne

Orzekanie w sprawach o wykroczenia następuje po przeprowadzeniu formalnego postępowania. Podstawę do wszczęcia postępowania stanowi wniosek o ukaranie złożony przez organ państwowy, policję, urząd gminy, osobę prawną lub obywatela.

Przed wszczęciem postępowania urząd gminy może przekazać sprawę innemu organowi. Jeśli z okoliczności sprawy wynika, że dotyczy ono przestępstwa, sprawa jest przekazywana prokuratorowi.

W postępowaniu o wykroczenie będziesz stroną występującą w charakterze osoby obwinionej. Jeśli w grę wchodzi odszkodowanie za wykroczenie, stroną postępowania będzie również pokrzywdzony. Stroną postępowania będzie także właściciel przedmiotu lub rzeczy, która została lub może być zajęta (np. właściciel pojazdu).

Obwinionym stajesz się z chwilą skierowania przeciwko tobie pierwszego wniosku procesowego.

Masz prawo do:

złożenia wyjaśnień w sprawie wszystkich zarzucanych ci czynów oraz dowodów zebranych na poparcie tych zarzutów;

odmowy składania wyjaśnień;

podważenia okoliczności faktycznych i przedstawienia dowodów na swoją obronę;

składania wniosków;

wnoszenia środków odwoławczych.

W trakcie postępowania odbywa się przesłuchanie, z którego urząd gminy sporządza sprawozdanie. W toku przesłuchania będą ci zadawane pytania. Masz prawo egzekwować przysługujące ci prawa (wymienione powyżej). Sprawozdanie zostanie włączone do akt sprawy. Przed wydaniem decyzji organ gminy zwróci się do ciebie o zapoznanie się z dokumentami znajdującymi się w aktach sprawy. Masz prawo do składania wyjaśnień w sprawie tych dokumentów.

Postępowania w sprawie o wykroczenie kończy się:

z chwilą zakończenia postępowania z jednego z powodów wymienionych w [ustawie o wykroczeniach](#) (np. czyn nie jest wykroczeniem, nie ty go popełniłeś, środek karny byłby niewspółmierny do kary, która zostanie ci wymierzona za inny czyn w postępowaniu karnym, lub z podobnych powodów); bądź z chwilą wydania decyzji, w której uznano cię za winnego popełnienia wykroczenia i nałożono na ciebie środek karny.

Czy za popełnienie tych wykroczeń ściganiu podlegają obywatele innych państw członkowskich?

Obywatele innych państw członkowskich mogą podlegać ściganiu na takich samych zasadach co obywatele czescy.

Czy przysługuje mi prawo do wniesienia odwołania?

Przysługuje ci prawo do odwołania od całości decyzji. Nie można jednak odwołać się od grzywny nałożonej w postępowaniu mandatowym.

Zaskarżona decyzja nie może być wykonana do chwili rozpoznania odwołania przez organ wyższej instancji.

Odwołanie wnosi się do organu administracyjnego (zazwyczaj organu gminy) w terminie 15 dni od daty doręczenia decyzji.

Czy popełnione przez mnie wykroczenia zostaną wpisane do rejestru karnego?

Nie.

Ciekawe strony

[Wykroczenia w ruchu drogowym](#)

Ostatnia aktualizacja: 16/09/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe.

Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.